

De små husenes gamle forestilling, 2001. Akryl på lerret, 130 x 115 cm. Foto: Bruce Sampson

Eli Anne Tiller

Maleri

01.12 - 30.12 2001

Eli Anne Tiller

Trøndelag har fostret mange dyktige malere. En av dem er Eli Anne Tiller (f. 1940) fra Verdal. Hun er kanskje ikke så kjent som flere av sine mannlige kolleger fra landsdelen, men kvalitetsmessig som kunstner hevder hun seg overbevisende.

Det er derfor en stor glede for museet å presentere en utstilling av henne. Hun viser 16 malerier, alle utført det siste året.

Foto: Bruce Sampson

En poet er født. 2001. Acryl på lerret, 100 x 180 cm

Eli Anne Tiller er utdannet maler fra Kunstakademiet i Trondheim der hun gikk i årene 1979-1983.

Tidlig i studietiden begynte hun delta på utstillinger. På den årlige juryerte Trøndelagsutstillingen ble hun antatt allerede det første året hun var kunststudent. Det var en fjær i hatten, noe som styrket selvtilliten helt i begynnelsen av en løpebane som bildende kunstner.

Forut for kunststudiet lå det flere viktige valg. Hun hadde giftet seg og stiftet familie tidlig, allerede som 20-åring. Da hun begynte på Kunstakademiet i 1979, hadde hun tre barn i alderen 19, 17 og 11 år. Årene hjemme med familien hadde vært gode år med mange kreative aktiviteter. Likevel vokste ønsket hos henne om å kunne realisere seg selv

innenfor en annerledes profesjonell ramme. Hun ville i høyere grad ha styring med sitt eget liv. På akademiet var de fleste medstudentene betydelig yngre enn henne, noe hun fant både fascinerende og inspirerende.

Eli Anne Tiller er en søkende kunstner. Hun er opptatt av og behersker flere teknikker. I tillegg til maleriet har hun helt fra begynnelsen av holdt på med fotografi og tegning. Som tegner har hun en sikker og følsom strek, og fotografiet er for henne både et hjelpemiddel og en selvstendig uttrykksform.

I de første årene etter avsluttet kunstutdanning holdt hun seg til et nonfigurativt billedspråk i maleriet, gjerne med kraftfulle kontraster i fargene. Et eksempel er maleriet *År med kulisse trø Hallys komet* (1991) som tilhører Trondheim Kunstmuseum, og som ble innkjøpt på juleutstillingen i 1992.

På mange måter var det tidens dominerende holdninger som avgjorde at hun i starten arbeidet med et nonfigurativt maleri. Hun forteller selv at på kunstakademiet var det liten forståelse for det å arbeide med menneskefiguren og å benytte modell når man malte. Akttegning ble avskaffet, i allfall skulle man være god til å argumentere for sin sak hvis man ønsket å bruke modell. Også maleriets aktualitet som kunstnerisk uttrykksform ble det stilt spørsmålsteget ved. Teknikker som fotografi og videoinstallasjoner vant innpass og var sterke konkurrenter til det tradisjonelle oljemaleriet. Hos Eli Anne fant dette sitt utslag i en stor interesse for fotografiet og dets potensiale innenfor en kunstnerisk kontekst.

Etter hvert kom det frem en annerledes fargebruk i maleriene. De sterke fargene forsvant og hun begynte å dyrke en nærmest asketisk koloritt, dominert av hvite og grå nyanser sammen med oker og svart. Nå kom også kjente former inn i bildene, figurative elementer som bord og stoler. Eksempel på dette er maleriet *Te med Arakawa* (1995).

På denne utstillingen i Trondheim Kunstmuseum er menneskefiguren sentral i Eli Anne Tillers arbeider, blant annet i maleriene *De små busenes gamle forestilling* (2001), *En poet er født* (2001), *Par* (2001), *Skrik* (2000) og *Akt og manipulert foto* (2001).

Det er interessante bilder som uttrykker noe personlig, kanskje et minne. Det kan være uttrykk for noe fra barn- dommen som i

De små busenes gamle forestilling og *Skrik* eller refleksjoner fra en voksen kvinnes liv som i *Akt og manipulert foto*.

En restriktiv fargebruk kombinert med en sensitiv, klar strek skaper en særegen stemning. Man fornemmer noe sårt og utrygt. Det kan være minner og opplevelser som har vært vanskelige. Personene i bildene står ikke i tydelige rom, snarere er de plassert i flaten. Kanskje et uttrykk for en følelse av mangel på tilhørighet og nærhet til omgivelsene. Samtidig har bildene også ironi og kraft i seg.

Det ses hos Eli Anne Tiller et slektskap til nordiske kolleger, til den svenske kunstneren Lena Cronqvist og til Kirsten Christensen fra Danmark. Begge markante kunstnere i deres hjemland. På hver sin måte har Lena Cronqvist og Kirsten Christensen skapt bilder med et sensitivt og ekspressivt billed- språk, Lena Cronqvist med portretter og figurfrem-

stillinger av kvinner og Kirsten Christensen med bilder av seg selv og sin aldrende mor, blant annet i relieffserien *Min mor og jeg*. Eli Anne Tiller forteller selv at hun er en stor beundrer av Lena Cronqvist. Hun har truffet henne sammen med ektemannen forfatteren Göran Tunström i Paris i 1988. På den tiden var Eli Anne Tiller stipendiat og oppholdt seg i Paris «Cite Internationale des Arts Paris». Hun bodde der i til sammen i 18 måneder.

Sukker. 2001. Akryl på lerret, 190 x 170 cm Foto: Bruce Sampson

Ikke alle maleriene på denne utstillingen har mennesket som motiv. *Sukker* (2001) og *Mitt* (2001) er spennende eksempler på det. I *Sukker* har hun benyttet sukkerbiter som sentrale elementer i en oppstilling. Bildet oppleves som abstrakt, bare med sukkerbitene som det gjenkjennelige elementet. Heri viser kunstneren ledighet og humor, hun kan sjonglere og spille på det lekende parallelt med at hun tar opp mer alvorlige tema.

Randi Nygaard Lium

Direktør ved Trondheim Kunstmuseum

Bispegaten 7B
7013 Trondheim

tel. 73 53 81 80
fax 73 53 81 70

kunst@tkm.museum.no

Eli Anne Tiller - billedkunstner

Født 11.06.1940
Adresse Brandhaugveien 3, 7540 Klæbu
Tlf. p. +47 7283 1684
Mobil +47 9588 7074
Nettsted [hppt://home.no.net/eatiller](http://home.no.net/eatiller)

Utdanning

1979 - 83 Kunstakademiet i Trondheim,
NTNU

Atelier:

1984 - 93 Avant Garden, Trondheim
1987 - 89 Stipendiat Cite Internationale
des Arts, Paris, Frankrike (18 mnd)
1989 Trafostasjonen Tøyen, Oslo
1993 - 94 Statens videreutdanningsstipend
1994 - 98 Lademoen Kunstnerverksted,
Trondheim
1998 - Brandhaugveien 3, 7540 Klæbu

Stipend:

1999 Steinkjerstipendiaten
1990 Garantiinntekt
1989 BHK Materialstipend
1989 Ingrid Lindback Landgaards
fond Reisestipend
1987 - 88 Ingrid Lindback Landgaards
fond Reisestipend
1986 Astrid Aasens gave
v/Trondhjems Kunstforening
1985 - 86 Statens videreutdan.stipend
1985 Sør-Trøndelags Fylkes
kulturstipend
1984 Statens Etableringsstipend

Innkjøp:

Sør-Trøndelag fylke, Nord-Trøndelag fylke,
Trondheim kommune, Levanger kunstforening,

Steinkjer kunstforening, Statens vegvesen
avd. Nord-Trøndelag, Gimle Sykehus Steinkjer,
Frøya aldersheim Frøya, Oppdal v.g.s. Oppdal,
Universitetet Trondheim NTNU Rosenborg,
Skaun rådhus, Kulturhuset Olavskvartalet
Trondheim, Levanger rådhus, Levanger sykehus,
Trøndelag faste galleri, Norsk kulturråd,
HÅG asa, Trondhjems Kunstforening.

Medlemskap:

Trøndelag Bildene Kunstnere (TBK)
Norske Bildene Kunstnere (NBK)
Landsforeningen norske malere (LNM)

Gruppeutstillinger:

Galleri RIIS Trondheim
Trøndelag kunstnersenter, Trondheim
Trondhjems Kunstforening
Heimdalsutstillingen
"Stemninger" Trondhjems Kunstforening, TKS
og Fylkeslaget av kunst i Trøndelag
Midtnorske kunstdager Trondheim
Levanger kunstforening
Ny Hellesund
Trønderske malere i
Christiansand kunstforening
Cite Internationale des Arts
Montlucon Frankrike
Steinkjer kunstforening
Landsforeningen norske malere LNM
Gjesteutstillinger bryggeutstilling
Råkvåg Trøndelag
LNM's jubileumsutstilling
Fylkesgalleriet Namsos
3T Rosten Trondheim
Trondheim Kunstmuseum 1998
Temautstilling/vandreutstilling
Nord Trøndelag 2000
Vårutstilling Galleri Steen, Oslo 2000

Jubileumsutstilling
Heimdal Kunstforening, 2000
Vårutstilling Molde Kunstnersenter, 2000

Separatutstillinger:

Trøndelag kunstnersenter Trondheim 1989-95
Levanger kunstforening
Midtre Gauldal kunstforening
Austråt slottsborg, Austråt Trøndelag
Ørland og Bjungn kunstforening, Brekstad
Verdal kunstforening, Verdal
Heimdal kunstforening, Heimdal
3T Rosten, Heimdal
Stipendiatutstilling
Steinkjer kunstforening 1999
Årets HAG kunstner,
utstilling i København Tyskland, 1999
Trondheim Kunstmuseum, des., 2001

Års og landsdels utstillinger:

Trøndelagutstillingen
Høstutstillingen (Statens kunstutstilling)
Jubileumsutstilling LNM 1998
TBK 2000
LNM Wergelandsutstilling

Utsmykninger:

Levanger lærerhøgskole, Levanger
v/utsmykningsfondet for offentlige bygg
Statens vegvesen avd. Nord-Trøndelag,
Steinkjer v/utsmykningsfondet for
offentlige bygg
Lufkrigsskolen Trondheim
v/utsmykningsfondet for offentlige bygg
Levanger rådhus
Norsk kulturråd
Namsos sykeheim
v/utsmykningsfondet for offentlige bygg